

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 8.1.2024 v Českých Budějovicích v trestní věci odsouzeného [REDAKCE], nar. dne [REDAKCE], v České republice naposledy bytem: [REDAKCE], t. č. bytem: [REDAKCE], pro dva zvlášť závažné zločiny zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 3 tr. zákoníku, o jeho návrhu na povolení obnovy řízení, takto:

Podle § 283 písm. d) tr. řádu se návrh odsouzeného [REDAKCE], gen. uvedeny shora, na obnovu řízení vedeného u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 17 T 18/2016, podaný dne 27.3.2023, zamítá.

Odůvodnění:

1. V trestní věci projednávané Krajským soudem v Českých Budějovicích pod sp. zn. 17 T 18/2016 byl návrhovatel pravomocně uznán vinným v záhlaví uvedenými zločiny a odsouzen za ně k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání sedmi let, se zařazením do věznice s ostrahou, a dále k osmiletému trestu zákazu činnosti.
2. Odsouzený podal dne 27.3.2023 ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích návrh na povolení obnovy řízení ve smyslu ustanovení § 277 a násl. tr. řádu. Návrh odůvodnil – ve stručnosti shrnuto – tím (podrobná argumentace se nachází na podáních založených ve spisu na č.l. 1-5 a 28-32), že v řízení před nalézacím soudem, ve spojení s postupem odvolacího soudu, nemusel být skutkový stav správně zjištěn, neboť nedošlo k výsledku tehdy uprchlého spolupachatele, odsouzeného [REDAKCE], který se stal po svém zajištění, dodání do výkonu trestu odnětí svobody a následném podmíněném propuštění pro orgány činné v trestním řízení již dosažitelným, přičemž bude-li důkazní řízení doplněno o jeho výsledky, lze dojít k jiným závěrům, které by odsouzenému [REDAKCE] mohly prospět, a to zřejmě i v případě pravomocného výroku o jeho vině předmětnou trestnou činností, jíž byl uznán vinným pouze na základě uceleného řetězce nepřímých důkazů, tedy při absenci jakýchkoli důkazů přímých.
3. Krajský soud k projednání návrhu na den 8.1.2024 ustanovil veřejné zasedání, k němuž se však navrhuující [REDAKCE] nedostavil a jeho obhájce za jmenovaného konstatoval, že odsouzený žije trvale v [REDAKCE], kde čeká na to, jakým způsobem bude o předmětném návrhu rozhodnuto. Soud tak postupoval podle § 205 odst. 2 tr. řádu, ve spojení s § 238 tr. řádu, tedy konal veřejné zasedání v nepřítomnosti odsouzeného [REDAKCE], neboť zákonné podmínky pro takový postup byly splněny (odsouzenému bylo vyrozumění o konání veřejného zasedání doručeno již dne 29.11.2023) a věc bylo možno spolehlivě rozhodnout bez jeho přítomnosti, vzhledem k tomu, že v listinném materiálu specifikovaném níže byl zajištěn dostatečný podklad pro rozhodnutí.
4. Jako listinné důkazy soud v rámci veřejného zasedání provedl (podle § 213 odst. 1 trestního řádu, ve spojení s ust. § 235 odst. 2 tr. řádu) rozsudek nalézacího soudu ze dne 10.8.2018 (č.l. 8888-8916), rozhodnutí odvolacího soudu ze dne 22.3.2019 (č.l. 8987-9004), vykazání doručení obžaloby, odsuzujících rozhodnutí a poučení vztahujícího se k řízení proti uprchlému [REDAKCE] (č.l. 9224), tzv. porozsudkový referát týkající se osoby odsouzeného [REDAKCE] (č.l. 9247), příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody (č.l. 9272), evropský zatýkácí rozkaz (č.l. 9322-

9327), usnesení o odmítnutí dovolání ze dne 27.5.2020 (č.l. 9383-9402), usnesení o odmítnutí ústavní stížnosti ze dne 25.6.2020 (č.l. 9560-9562), předcházející návrh na povolení obnovy řízení s přílohami, doručený soudu dne 17.3.2020 (č.l. 9463-9498), zamítnutí návrhu na povolení obnovy řízení ze dne 21.1.2021 (č.l. 9722-9723), rozhodnutí stížnostního soudu ze dne 20.9.2021 (č.l. 9767-9769), uznání odsuzujícího rozhodnutí [REDAKCE] justičními orgány (č.l. 9885-10061) - **to vše ve spisu zdejšího soudu sp. zn. 17 T 18/2016**, a dále zprávu o současném bydlišti odsouzeného (č.l. 13), výpis z centrální evidence stíhaných osob (č.l. 24-25) a opis z evidence rejstříku trestů (č.l. 26-27) - **to vše ve spisu zdejšího soudu sp. zn. 1 Nt 102/2023**.

5. Podle ust. § 278 odst. 1 tr. řádu obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem, se povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí o vině nebo o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, a nebo vzhledem k nimž by původně uložený trest byl ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu nebo k poměrům pachatele nebo uložený druh trestu by byl ve zřejmém rozporu s účelem trestu.
6. V projednávaném případě přitom nelze s navrhovatelem souhlasit, že jím požadovaný výslech odsouzeného [REDAKCE] (nyní v procesním postavení svědka) by takovým důkazem byl. Nutno sice připustit, že v průběhu řízení před nalézacím soudem bylo vůči odsouzenému [REDAKCE] vedeno řízení proti uprchlému, přičemž až po svém pravomocném odsouzení se posledně jmenovaný stal dosažitelným, a zároveň nelze přehlédnout ani fakt, že se jedná o spolupachatele obnovy řízení navrhuje [REDAKCE], avšak v žádném případě takováto změna poměrů nezakládá stav spočívající v tom, že by snad soudu byly nově známy skutečnosti nebo důkazy dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí, ať už jde o vinu či trest [REDAKCE]. Jak totiž jednoznačně vyplývá z výše citovaného zákonného ustanovení, nestačí, aby se v případě navrhovaného jednalo o nový důkaz či skutečnost, ale je nezbytné, aby v ust. § 278 odst. 1 tr. řádu uvedené důkazy či skutečnosti vykazovaly určitou další konkrétní vlastnost – totiž schopnost zvrátit samy o sobě nebo ve spojení s dříve známými skutečnostmi či důkazy původní rozhodnutí. Navrhovaný výslech odsouzeného [REDAKCE] přitom takovouto vlastnost nemá.
7. Pomine-li soud fakt, že odsouzený ani jeho obhájce vůbec nezmiňují, jaká konkrétní v řízení před nalézacím soudem učiněná zjištění by mohla být případnou výpovědí zpochybněna, ohledně [REDAKCE] dále nelze ohlédnout od toho, že jmenovaný poté, co byl po svém pravomocném odsouzení předán do České republiky ze [REDAKCE], byl řádně poučen ve smyslu ust. § 306a odst. 2 tr. řádu. Přestože mu přitom byl (krom sankce zákazu činnosti) uložen citelný (pětiletý) nepodmíněný trest odnětí svobody, zrušení pravomocného rozsudku a opětovné provedení hlavního líčení nepožadoval, z čehož lze usuzovat na to, že pokud jde o postup orgánů činných v trestním řízení, neshledal, že by se tyto vůči jeho osobě dopustily závažnějšího pochybení, pokud po doručení odsuzujících rozhodnutí a seznámení se s poučením dle zmíněného zákonného ustanovení bez dalšího začal zmíněný trest odnětí svobody vykonávat.
8. Z naposledy uvedeného jistě nelze dovozovat podstatné závěry ve vztahu k osobě odsouzeného [REDAKCE], nicméně ani on sám (prostřednictvím obhájce) v návrhu na povolení obnovy řízení nezmiňuje žádné konkrétní skutečnosti, které by se soud výslechem [REDAKCE] snad mohl dozvědět, aby bylo možno vůbec uvažovat o jiném nabízejícím se rozhodnutí o vině či trestu. Předmětná rozhodnutí odsuzující [REDAKCE] jsou především ale opřena o dlouhou řadu vzájemně se podporujících, usvědčujících důkazů, jak je patrné z jejich písemných vyhotovení, založených ve spisu Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 17 T 18/2016 na č.l. 8888-8916 a 8987-9004. Soudy se v nich podrobně zabývaly jak obhajobou prezentovanou ve věci stíhanými osobami, tak výpověďmi všech relevantních svědků, dále pak stěžejními listinnými

důkazy, přičemž neopomenuly ani skutečnosti podávající se ze zajištěných odposlechů a záznamů telekomunikačního provozu, stejně jako zhodnotily ve věci provedené znalecké posudky.

9. Na základě provedeného dokazování pak měly za bezpečně prokazané, že se odsouzení zapojili do podvodného jednání, které směřovalo k dovozu pohonných hmot nezátížených spotřební daní. O tom, že pohonné hmoty byly na území České republiky dovezeny jednak z [REDACTED] a posléze z [REDACTED] v objemech uvedených v rozsudku nalézacího soudu nevznikly žádné pochybnosti s tím, že nad jakoukoliv pochybnost bylo soudy postaveno i zjištění, že právě z pohonných hmot takto dovezených nebyla řádně odvedena spotřební daň.
10. Pokud jde o způsob páchaní projednávané trestné činnosti, realizované za využití společností [REDACTED] a [REDACTED], vedoucí ke zkrácení spotřební daně, ten byl takový, že pohonné hmoty byly dovezeny na společnost s dosazeným bílým koněm, která tyto dovezené pohonné hmoty obratem přeprodala s tím, že dovezené pohonné hmoty nezahrnula do přiznání ke spotřební dani či přiznání ke spotřební dani vůbec nepodala, přičemž dovozy byly nárazovou záležitostí. Pachatelé přitom neměli v úmyslu na takovouto společnost činit dlouhodobé obchodní aktivity, a ani dost dobře nemohli, neboť krátké fungování takto obchodující společnosti bylo limitováno včasností zásahu správců daně. A v okamžiku, kdy obchodování takové společnosti vzbudilo pozornost u správců daně, již společnost logicky nevyvíjela žádnou činnost a pachateli byla opuštěna. Obdobně tomu bylo i v případě krácení DPH z následně přeprodaných pohonných hmot, kdy žádné daňové přiznání zpravidla nebylo podáno. Z kontextu zmíněného krátkého obchodního života zmíněných společností, v poměru k plnění povinností přiznávat a hradit spotřební daň a DPH a dále v kontextu zapojení do obchodních řetězců v odsuzujících rozhodnutích podrobně popsanych, jakož i kapitálu těchto společností, který neumožňoval jakékoliv nezávislé dlouhodobé obchodní aktivity, nutno se v souladu s nalézacím i odvolacím soudem plně totožnit se závěrem o bezpečném prokázání projednávané trestné činnosti, jejímž cílem nebylo nic jiného, než krácení spotřební daně a DPH, získání pohonných hmot nezátížených těmito daněmi a tedy dosažení navýšení zisku při jejich dalším prodeji.
11. Jinými slovy řečeno, soudy zcela logicky pokládaly za vyloučené, že by v případě inkriminovaného jednání šlo o seriózní obchodní aktivity (a k neodvedení spotřební daně či DPH by snad došlo nedopatřením) s tím, že došli k závěru, že jediným smyslem zařazení společností [REDACTED] a [REDACTED] do předmětných obchodních řetězců bylo krácení obou uvedených daní, byly-li oba subjekty pouze prázdné skořápky, dosazené kontrolovanými osobami bez zjevných obchodních ambicí, přičemž nic nebránilo společností v řetězci následujících nakupovat pohonné hmoty přímo, tedy bez těchto přeprodejců (pokud pak společnost [REDACTED] do daňového přiznání ke spotřební dani dovozy pohonných hmot v určitém objemu zahrnula, přičemž se jednalo o dovozy pohonných hmot z [REDACTED], které nebyly součástí výroku rozsudku nalézacího soudu v části týkající se krácení spotřební daně, stalo se tak zjevně pouze ve snaze oddálit zpozornění správců daně, nikoli ve snaze zahájit a pokračovat v seriózních obchodních aktivitách).
12. Jde-li pak o v návrhu na povolení obnovy řízení zmíněného [REDACTED], sotva si lze představit takovou jeho výpověď, která by měla potenciál sama o sobě, resp. ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí o vině či trestu. Jak totiž vyplývá ze shora zmíněných rozhodnutí, bylo prokazatelně zjištěno, že [REDACTED] byl do společnosti [REDACTED] dosazen s cílem vyvíjet obchodní aktivity s pohonnými hmotami de facto pouze po dobu dvou měsíčních daňových období, přičemž šlo o ryze účelové angažmá, a to v roli tzv. bílého koně. Jednalo se tedy o roli veskrze pasivní, což také fakticky zužuje prostor, do něhož náleží témata, k nimž by se tato k výsledku navrhovaná osoba mohla zaslíbeně vyjádřit.
13. Pokud za této situace [REDACTED] nevyužil právo v rámci opakovaného hlavního líčení vyjádřit se k dané trestní věci, resp. k trestné činnosti jemu prokazané v řízení proti uprchlému, čímž akceptoval uložení citelného trestu odnětí svobody, přičemž nic nenasvědčuje tomu, že by na

základě jeho svědectví mohlo dojít k jakékoli korekci, pokud jde o zjištěný skutkový stav, rozhodl soud – aniž by prováděl navrhovatelem poptávaný důkaz výsledkem [REDACTED] – o zamítnutí návrhu na povolení obnovy řízení podle § 283 písm. d) tr. řádu, neboť ve věci neshledává důvody obnovy podle § 278 tr. řádu. Výslech posledně jmenovaného totiž pokládá za důkaz zjevně nadbytečný a nenadaný kvalitou přinést taková zjištění, která by mohla přivodit jiné rozhodnutí, než jaké bylo učiněno v původním řízení.

14. Nehledě na to, že v dané trestní věci stíhaná osoba by jistě měla právo v rámci veřejného zasedání nevypovídat (a není tak jisté ani to, že by [REDACTED] cokoliv k věci uvedl), po soudu nepochybně nelze spravedlivě požadovat, aby se obsahem určitého důkazu mohl zabývat teprve až tehdy, pokud takový důkaz provede (opak by se v podstatě rovnal povinnosti vyslechnout jakékoli navrhované osoby), přičemž tento je nepochybně oprávněn provést určité předběžné posouzení důkazu z toho hlediska, zda poskytuje informace, které mohou vnést světlo do projednávané trestní věci (a teprve při pozitivní odpovědi na tuto otázku může dojít k provedení důkazu v pravém slova smyslu a k jeho hodnocení ve smyslu ust. § 2 odst. 6 tr. řádu). Za nadbytečný přitom lze označit nejen takový důkaz, který zjevně nabízí informace nevycházející z logického a přesvědčivého podkladu, případně je založen na ryzích fabulacích či omylu, ale také důkazní prostředek neobsahující informace přinášející objasnění skutkového stavu. Totéž ostatně plyne i ze stanoviska Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS-st. 50/20.
15. Obnova řízení je fakticky vzato mimořádným opravným prostředkem, pročež s ní má být nakládáno restriktivním způsobem a pouze v těch případech, kdy se po pravomocném rozhodnutí věci vyskytly nedostatky ve skutkovém zjištění, k obnově řízení – při existenci nových skutečností či důkazů – přistoupit. Zákonem označené skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé je přitom třeba vykládat tak, že již v řízení o povolení obnovy musí soud velmi pečlivě zjišťovat jejich relevanci pro již pravomocně skončené trestní řízení, což vyplývá ze samotné dikce ustanovení § 278 odst. 1 trestního řádu. S ohledem na výše rozvedenou argumentaci proto soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat stížnost do tří dnů ode dne jeho oznámení, a to k Vrchnímu soudu v Praze, prostřednictvím Krajského soudu v Českých Budějovicích. Podaná stížnost má odkladný účinek (§ 286 odst. 3 tr. řádu).

České Budějovice dne 8. 1. 2024

Mgr. Jaromír Hájek, v.r.
předseda senátu